

Výběrový kurz *Rasismus a antisemitismus 2013/2014*

Cíl:

Seznámit účastníky kurzu se základními pojmy, východisky a souvislostmi, historií i aktuálními projevy rasismu a jeho specifické formy antisemitismu ve světě i na našem území. Zdůraznění multifaktoriálnosti tématu a nezbytnosti mezioborového přístupu (přírodní vědy, psychologie, sociologie, historie, politologie, teologie a religionistika) a aktuálnost z hlediska sociálního a politického vývoje v Evropě a v České republice
Kurz bude probíhat v zimním i v letním semestru.

Formy:

Přednášky, besedy, diskuse, filmy

Podmínky pro zápočet:

- Aktivní účast na setkáních. V každém semestru 7 setkání 3 hodiny (3x45 min) (tolerována 1 absence za semestr)
- Zpracování seminární ročníkové práce na konci LS na zvolené téma v rozsahu 8-10NS (14 400 – 18 000 znaků včetně mezer - viz Metodický pokyn)

Vyučující: Ing.Mgr. Jan Dočkal, CSc.

Pondělí 14-16.30

UČEBNA Č.1

Termíny ZS: 16.9., 23.9., 30.9., 14.10., 21.10., 9.12., 16.12.

Témata LS:

1. Aktuálnost a význam pro současnost, vztah k sociální a pastorační práci. Základní pojmy, biologická, psychologická, sociální, politická a náboženská východiska. Formy a projevy. Rasová diskriminace a lidská práva
2. Historické etapy – (první kontakty Evropanů s jinými civilizacemi, zámořské objevy, koloniální expanze, průmyslová revoluce, osvícenství, Evropa národních států – nacionalismus jako produkt modernity, 19. a počátek 20. st., 2.sv.válka, rozpad koloniální soustavy, bipolární svět, hnutí za lidská práva, konec 20.st., současnost)
3. Ilustrující skutečnosti, události, osobnosti
Porobení indiánů v Americe – Bartolomé de Las Casas, dovoz černých otroků z Afriky, kolonizace Indie, arabských zemí – Voltaire, Gobineau, Kipling a další.

4. USA - rasismus, rasová diskriminace a segregace .
Počátky, boj o nezávislost, vznik USA, Jižní a Severní státy. Občanská válka, zrušení otroctví, segregace, násilí, Ku-Klux-Klan, boj za občanská práva černošského obyvatelstva, Martin Luther King, Malcolm X, „černí panteři“, současnost, Barack Obama
5. Austrálie a Oceánie
6. Genocida Arménů

Témata LS:

7. Antisemitismus jako specifická forma rasismu
Historie izraelského národa, Judaismus a jeho specifika
Židé v Římské říši, křesťanství a judaismus,
Židé ve středověku, v 16. a 17.století – Martin Luther
Osvícenství, průmyslová revoluce, národní státy
Dreyfusova aféra, Hilsneriada, pogromy
Mechanismy vzniku protizidovských stereotypů v Evropě
Sionismus, Theodor Herzl
Konspirační teorie - „Protokoly sionských mudrců“
8. Německý nacionalismus a antisemitismus východiska a počátky
Hitlerův „Mein Kampf“, Norimberské zákony, koncentrační tábory, holocaust
Situace po 2.sv.válce - Vznik státu Izrael, izraelsko-palestinský konflikt
Vnitropolitická a zahraničně politická situace Izraele
Současné formy židovské identity a definice Žida
Komunismus a antisemitismus (antisionistická doktrína sovětského bloku)
9. Islám, islámský fundamentalismus, „islamizace“ Evropy?

Literatura:

- ČADEK, David: *Národ, národnost, menšina, rasismus*. Praha, Institut pro středoevropskou politiku 1996 ISBN 80 85241-94-3
- FREDRICKSON, George M. *Rasismus: stručná historie*. Praha, BB/art, 2003. ISBN 80-7341-124-5.
- FRANKL, Michal. *Emancipace od Židů : Český antisemitismus na konci 19. století*. Praha, Paseka, 2007. ISBN 978-80-7185-882-9.
- HUNTINGTON, S.P. : *Střet civilizací*. Praha, Rybka Publishers 2001
- OSIATÍNSKY, Wictor. *Kořeny*. Praha, Panorama 1988.
- PROCTOR, Robert, N.: *Rasová hygiena*, Praha, Academia, 2009, ISBN 978-50-200-1763-5

